

lliure

© Felipe Mena

medea

a partir d'**Eurípides** i **Sèneca**

versió **Alberto Conejero** i **Lluís Pasqual**

direcció **Lluís Pasqual**

Emma Vilarasau és **Medea**, una reina, una estrangera, tal vegada una bruixa. El destí la converteix en desarrelada i ella opta per desencadenar la tragèdia. Un clàssic tan convuls com el nostre present.

Aquest espectacle forma part del mapa **Refugiats / Estrangers / Estranys** com també:

HISTÒRIES D'ISTANBUL, A CONTRAPEU

de **Yeşim Özsoy** dramaturgia **Carles Batlle**

direcció **Joan Arqué Solà**

Gràcia – 16/05 a 3/06

BÉRÉNICE

de **Jean Racine** direcció **Lluís Pasqual**

Montjuïc – 17, 18 i 19/05

Montjuïc – de l'11 d'abril al 12 de maig

Medea

a partir d'**Eurípides** i **Sèneca** versió **Alberto Conejero** i **Lluís Pasqual**

intèrprets

Andreu Benito Creont, missatger / **Arià Campos-Pau Trujillo** nen 1 / **Roger Coma** Jasó, missatger / **Joan Farssac-Guim Luque** nen 2 / **Joan Sureda** preceptor / **Emma Vilarasau** Medea

revisió textual **Martí Sales** / escenografia i vestuari **Alejandro Andújar** / perruqueria **Eva Fernández** / il·luminació **Pascal Mérat** / so **Roc Mateu** / vídeo **Carles Tamayo** / assessor musical **Dani Espasa**

ajudant de direcció **Leo Castaldi** / professor de cant **Xavier Mestres**

arnesos **Accialt** / confecció de vestuari **Goretti Puente**

producció **Teatre Lliure**

agraïments **Orfeo Català** i **IEA Oriol Martorell**

espectacle en català / durada aproximada **1h. sense pausa**

sobretítols en castellà i anglès cada dissabte a partir del **21/04**

20/04 funció accessible per a persones amb discapacitat auditiva i/o visual

22/04 col·loqui amb la companyia després de la funció
emissió **EN DIRECTE!** a través del web a partir de les **19:15h.**

19/05 Àgora Lliure – UPF sobre **Medea** i **Bérénice** a les **17:35h.**

xerrada amb **Emilio Suárez de la Torre**, catedràtic de Filologia Grega de la UPF, i **Montserrat Cots**, catedràtica de Literatura Francesa de la UPF

moderada per **Antonio Monegal**, catedràtic de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada de la UPF i director del CER-Institut de Cultura de la UPF

emissió **EN DIRECTE!** a través del web

seguiu **#Medea** al twitter

horaris **20:30h.** de dimarts a divendres / **19h.** el dissabte / **18h.** el diumenge

preus **26,50€ / 24€** compra avançada / **22,50€** amb descompte / **16,50€** Tarifa Plana
Abonament Espectador (per a entrades fora d'abonament) / **13,50€** Carnet Jove, -30
i tarifa Última Fila

Medea és filla del rei de la Còlquida, Eetes, i de l'oceànida Idia. I neta del sol, Heli, i de la maga Circe. Casada amb Jasó, cap dels Argonautes i a qui va ajudar a conquerir el velló d'or, viu amb ell a Corint, el país d'origen d'Eetes, sota el regnat de Creont.

Un bon dia, però, Creont decideix fer casar la seva filla amb l'heroi. Per aconseguir-ho, decreta desterrar Medea. Ella, però, aconsegueix ajornar un dia l'execució del decret, el temps just de preparar la seva venjança.

Impregna de verí un vestit i joiells i ho envia tot a la seva rival per mitjà dels seus fills. Quan ella s'ho emprova, és cremada per un foc misteriós, que també afecta Creont quan corre a auxiliar-la, i fins el palau sencer. Mentrestant, Medea assassina els seus propis fills al temple d'Hera i, tot seguit, s'escapa a Atenes enfilada en un carro estirat per cavalls alats, un regal del seu avi, el sol.

la Medea infanticida

En una ocasió, el filòsof grec Tales de Milet va explicar amb les paraules següents els motius pels quals estava agraït a la Fortuna: En primer lloc, per haver nascut humà, i no animal; després, per haver nascut home, i no dona; en tercer lloc, per ser grec, i no bàrbar. Amb aquestes paraules, va resumir amb una nitidesa insuperable els elements constitutius de l'ideal existencial per a la societat patriarcal hel·lena: ser humà, grec i mascle. D'aquesta manera assenyalava però, amb idèntica claredat, el reflex de la seva inversió negativa: la feminitat, l'animalitat i la barbàrie. Les esplèndides mètopes del Partenó proporcionen l'equivalent iconogràfic d'aquesta polarització de conceptes: la Centauiomàquia mostra el combat dels làpites contra l'animalitat i la salvatgia; l'Amazonomàquia representa la batalla de l'home grec contra el principi femení en rebel·lia, i la representació del saqueig de Troia mostra la primera gran victòria sobre la barbàrie asiàtica. En tots aquests casos, l'ordre imposat pels tres principis que qualifiquen l'ideal acaba imposant-se definitivament, i és així com el Partenó, construït després del triomf sobre els Perses, ho anuncia orgullosament al món.

En contrapartida, de tots els personatges de la tragèdia grega que coneixem, cap no engloba simultàniament les tres característiques definitòries de l'execrable –la feminitat, l'animalitat i la barbàrie– com ho fa la infanticida Medea. Amb l'agreujant que és ella qui surt victoriosa en la tragèdia: damunt del carro estirat per dracs alats del seu avi Hèlios, abandona triomfalment l'escena deixant darrera seu un rastre de dolor i de venjança. El caos que encarna acaba trencant l'ordre natural del parentiu i l'ideal patriarcal grec i masculí que representa Jasó. I és aquest final brutal i insòlit allò que ens ha permès mantenir en la memòria, durant segles, el personatge de Medea i la seva característica distintiva: Medea és i serà sempre per a nosaltres la infanticida mítica per excel·lència. Però aquest mateix acte brutal constitueix ara un enigma aparentment irresoluble que encara avui, més de dos mil anys després, ens resulta incompreensible. (···)

Fins a la Guerra del Peloponès no es va produir el clivellament històric de l'ideal grec, que es va iniciar tímidament un replantejament no només de la definició d'aquest ideal, sinó també dels prejudicis que, derivats d'ell, acompanyaven la idea de barbàrie. Resulta significatiu que també llavors fessin acte de presència a la vida intel·lectual grega alguns arguments que es plantejaven l'ordre que regulava la funció de l'home i de la dona en les societats de l'Àtica, i que Aristòfanes, en l'àmbit de la comèdia, jugués amb la possibilitat de la inversió d'aquest ordre.

La data d'inici de la Guerra del Peloponès, el 431 aC., també va ser la data de representació de la tragèdia *Medea* d'Eurípides. I, en sintonia amb aquesta nova orientació intel·lectual més crítica amb la societat del seu temps, Eurípides va donar entrada en la tradició occidental al personatge que amb més rotunditat havia de simbolitzar els perills de la intrusió de la marginalitat al món civilitzat, alhora que es va atrevir a posar en entredit algunes de les suposades virtuts de l'ideal grec teòricament encarnat en la figura de l'heroïa Jasó.

(...) En una societat patriarcal com l'hel·lènica i que no aposta, com les societats monoteistes, per una vida «veritable» després de la mort, els fills mascles constitueixen l'única baula capaç de vincular un home amb la immortalitat. (...) Així, amb l'assassinat dels seus propis fills, Medea acaba definitivament l'estirp del seu marit. (...) Ja no quedarà qui, segons la tradició aristocràtica, pugui reivindicar-lo com a avantpassat heroic, i per tant totes les seves destacades gestes comandant l'Argo, l'objecte del seu orgull, perdran el sentit víctimes de l'oblit dels homes. (...) Medea, bàrbara intel·ligent, sap molt bé fins a quin punt aquesta cruel venjança pot ficar el dit a la llaga en un home grec i coneix les conseqüències que té per a ell: Jasó encara podria concertar un altre i definitiu matrimoni i tenir descendència. Però els espectadors de la tragèdia ja deuen saber que cap grec gosaria donar la seva filla en matrimoni a algú que hagué caigut tant en desgràcia davant dels déus.

Podem albirar alguna cosa molt a prop d'un debat ideològic sobre la maternitat entreteixit en el discórrer dramàtic de la tragèdia. (...) Jasó, amb el desig d'eliminar la dona del procés de procreació, dona veu a un vell ideal atenenc que troba múltiples reflexos culturals i mitològics. Convé recordar, per exemple, que la deessa verge Atena, la gran patrona d'Atenes, va aconseguir aquest desig naixent sense part del cap del seu pare, Zeus, el gran patriarca olímpic. També Erictoni, un dels primers reis mítics d'Atenes, va néixer directament de la terra i el va alimentar la deessa. Aquests dos mites estan íntimament emparentats amb una peculiar concepció de la ciutadania atenenc amb àmplies conseqüències ideològiques: l'autoctonia. Segons aquesta idea, els primers habitants d'Atenes haurien nascut directament de la terra. Com que habitaven el territori d'on havien brollat originàriament, en cap moment de la seva història podien haver pres la terra a cap altre poble, per la qual cosa els atenencs serien justos per naturalesa. (...) Aquesta creença també té indubtables conseqüències polítiques i militars molt beneficioses per a la supervivència de la polis. No resulta difícil deduir que va fer també un gran servei a l'hora de minimitzar la importància social i històrica del paper de la dona. Entre elles, la confirmació del deure de tots els ciutadans de defensar la pàtria, l'afermament definitiu de l'estructura patriarcal i la justificació mítica de l'odi als bàrbars i, per tant, de l'imperialisme atenenc.

En l'imaginari grec, la passió sexual –como totes les passions– és una manifestació característica de la naturalesa femenina i resulta bàsicament amenaçadora per a l'ordre social establert. En la dona ideal, aquesta passió queda neutralitzada per l'amor als fills, expressat en la criança, i que constitueix un cop més un mitjà per mantenir-la relegada a l'espai domèstic. I un cop més, la dona perfecta és la que anul·la les seves passions naturals sense arribar a fer seves les característiques pròpies del mascle. No obstant, Medea demostra la seva diferenciació respecte del comú de les dones gregues quan declara preferir la guerra a un part, manifestant així el seu caràcter amazònic i la reticència envers el paper que societat i la naturalesa li han imposat com a dona. Precisament aquesta actitud viril, segons un primitiu sistema d'argumentació basat en la inversió polaritzada d'allò que és propi, la caracteritza com a dona bàrbara de la mateixa manera que l'efeminament és un signe inequívoc de barbàrie en l'home.

Sempre des del punt de vista de la mentalitat hel·lènica, la naturalesa de la dona és propícia a les passions i la de l'home, en canvi, al fred exercici del logos. Allò que en un home són virtuts (intel·ligència i capacitat per a la violència), en una dona no fa sinó afegir dos defectes importantíssims a la seva natura ja de per si passional i perillosa, i la converteix en un ésser monstruós i en un radical contraexemple al ulls grecs. Matant els seus fills, Medea ha destruït l'àmbit domèstic que li és propi com a dona, substituint-lo per un espai a priori imprecís per mitjà de la seva fugida per l'aire al carro d'Hèlios. Sense pàtria, sense ciutat i sense llar, Medea abandona per un moment el terra i s'esvaeix en un espai aeri i irreal, posant així de relleu l'aparent sobrenaturalitat de la seva desmesura.

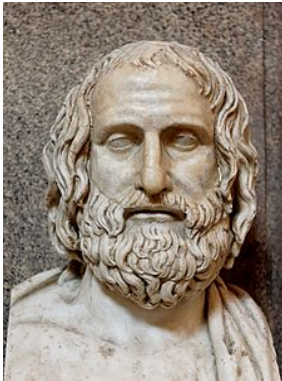
Rosa Sala Rose

'Mujeres míticas: la Medea infanticida' (fragment)

els autors

Eurípides

Salamina, 480 aC. - Pella, 406 aC.

Poeta tràgic grec. De família humil, Eurípides va tenir per mestres Anaxàgores, els sofistes Protàgores i Pròdic y Sòcrates, les ensenyances dels quals es reflecteixen en la seva obra.

El 455 a.C. va presentar a concurs la seva primera tragèdia, *Els Pelíades*, amb la qual va guanyar el tercer lloc. A partir d'aquí, va escriure 92 obres més, de las quals se n'han conservat disset tragèdies que, amb tot, no li van reportar ni fama ni reconeixement en vida: només va obtenir quatre victòries en els festivals anuals que se celebraven a Atenes. Al

final de la seva vida es va traslladar a Macedònia per incorporar-se a la cort del rei Arquelau (408 a.C.), on segons la llegenda va ser devorat per uns gossos.

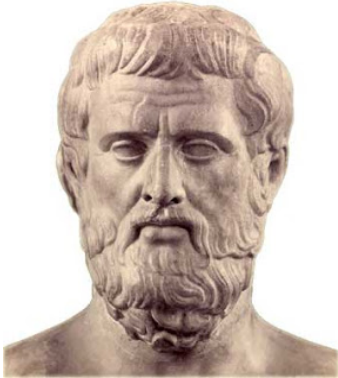
Les obres d'Eurípides representen un canvi de concepció del gènere tràgic, d'acord amb les noves idees que havia après dels sofistes; així, el seu escepticisme davant les creences mítiques i religioses es manifesta en les seves obres, que rebaixen el to heroic i espiritual que havien cultivat Èsquil i Sòfocles a un tractament més pròxim a l'home i la realitat corrents.

L'heroi apareix retratat amb les seves flaqueses i debilitats, dominat per sentiments foscos i secrets que l'impedeixen enfrontar-se al seu destí, del qual és alliberat finalment per intervenció dels déus al final de l'obra (el recurs anomenat *deus ex machina*, pels artefactes escènics que es feien servir per introduir el déu); altres innovacions seves són la introducció d'un pròleg i l'assignació d'un paper més reduït al cor. En les seves tragèdies passa a primer pla el tractament psicològic dels personatges, de gran profunditat.

Incomprès en la seva època, Eurípides es va convertir en un model a imitar ja pels tràgics llatins, i després la seva influència va prosseguir durant el neoclassicisme i el Romanticisme alemany, en l'obra d'autors com Gotthold Ephraim Lessing, Friedrich von Schiller o Goethe.

Sèneca [Lucio Anneo Seneca]

Còrdova, 4 aC - Roma, 65 dC.

Filòsof hispano-romà. Va pertànyer a una família acomodada de la província Bètica de l'Imperi Romà. El seu pare va ser un retòric de prestigi, l'habilitat dialèctica del qual va ser molt apreciada després pels escolàstics, i va procurar que l'educació del seu fill a Roma inclogués una sòlida formació en les arts retòriques, però Sèneca es va sentir també atret per la filosofia, en la qual va rebre les ensenyances de diversos mestres que el van iniciar en les diverses modalitats de la doctrina estoica, llavors molt popular a Roma.

Ben aviat va iniciar la carrera política, en la qual es va distingir com a advocat i va ser nomenat qüestor. La seva fama, però, va disgustar Calígula, que va estar a punt de condemnar-lo l'any 39. Amb l'arribada de Claudi al tron, l'any 41, Sèneca és desterrat a Còrsega, acusat d'adulteri amb una neboda de l'emperador. Vuit anys després va ser cridat a Roma com a preceptor del jove Neró, i quan ell va succeir Claudi, l'any 54, es va convertir en un dels seus principals consellers, un càrrec que va conservar fins que, el 62, a l'inici de l'ocàs del seu poder, es va retirar de la vida pública.

L'any 65 va ser acusat de participar en la conspiració de Pisó, amb la idea, segons algunes fonts, de succeir al tron Neró mateix; l'emperador li va ordenar suïcidar-se, una decisió que Sèneca va adoptar com a alliberament final dels patiments d'aquest món, d'acord amb la seva pròpia filosofia.

En general, la seva doctrina era la dels antics estoics, tot i que, en molts aspectes, va incorporar-hi la seva visió personal i fins i tot la de pensadors d'escoles antagòniques, com Epicur, que cita sovint en termes aprovatoris; exemplifica així el seu esperit eclèctic i sintètic característic del «nou estoïcisme» de l'època, del qual ell és el màxim exponent.

La filosofia, per a ell, és un assumpte fonamentalment pràctic, que té per objectiu encaminar els homes a la virtut, comunicar-los el coneixement de la naturalesa del món i del lloc que hi ocupen, per tal que això els faci capaços de guiar les seves vides segons la voluntat divina. En aquest sentit, la lògica i la física proporcionen un fonament a l'ètica però no la substitueixen, sinó que s'hi subordinen, tal com ja ho feien en l'antic estoïcisme. Sèneca hi aporta l'esforç, dedicat a persuadir del deure d'actuar i de pensar rectament, més que a demostrar la veritat d'un conjunt d'enunciats ètics normatius.

Per fer-ho, se serveix de la descripció vívida dels beneficis de la virtut i els desavantatges del vici; en la comprensió que tots els béns i mals d'aquest món són transitoris, rau l'autosuficiència del savi veritable, que, per aconseguir-la, s'ha d'alliberar de les emocions, judicis erronis sobre el valor de les coses. El to moral de

Sèneca va carregat d'accents religiosos que l'aproximen al teisme i que van portar a pensar en la possibilitat que fos cristià, una circumstància que es va voler provar a través d'una suposada correspondència amb Sant Pau, que va resultar apòcrifa.

En els seus escrits de ciències naturals va tractar en particular dels terratrèmols i la seva relació amb els volcans; tot i que, en general, va recollir les opinions dels antics sobre diversos temes, va afegir algunes reflexions personals interessants, com ara el vaticini d'una explicació futura dels cometes com a veritables cossos celestes.

Va ser també autor de nou peces dramàtiques, inspirades en models grecs clàssics i que són, de fet, estudis de les tensions emocionals a les quals es troben sotmesos els personatges, destinades a ser llegides més que representades. També és autor d'una sàtira magistral i mordaç de la deïficació de l'emperador Claudi.

el director

Lluís Pasqual

Reus, 1951

Llicenciat en Filosofia i Lletres, en l'especialitat de Filologia Catalana, per la Universitat Autònoma de Barcelona, i llicenciat en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Dirigeix el seu primer espectacle, *Roots*, d'Arnold Wesker, el 1968.

És fundador del Teatre Lliure de Barcelona el 1976, on dirigeix el seu primer espectacle, *Camí de nit*. Als 32 anys, el 1983, és nomenat director del Centro Dramático Nacional - Teatro María Guerrero de Madrid.

El 1990 se'n va a París per dirigir durant sis anys l'Odéon - Théâtre de l'Europe. Els anys 1995 i 1996 dirigeix la Biennial de Teatre de Venècia. Entre el 1997 i el 1999, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, és comissari del Projecte Ciutat del Teatre. Del 1998 fins al 31 de desembre del 2000 codirigeix el Teatre Lliure.

L'abril del 2004 entra a formar part del Teatro Arriaga de Bilbao com a assessor artístic, des d'on impulsa el Projecte BAT, un laboratori de formació, col·laboració pedagògica i promoció i creació d'espectacles contemporanis.

És director del Teatre Lliure des de la temporada 2011/12.

últimes direccions escèniques

Tres lectures: El cosidor / Laronda.com / Les tres germanes, de J-C. Grumberg, B. Fornasari i A. Txékhov. Teatre Lliure 2017.

Mujer no reeducable, de S. Massini. Teatro Español 2017.

In Memoriam. La quinta del biberó, de Ll. Pasqual. Temporada Alta Festival de Tardor de Catalunya Girona/Salt – Teatre Lliure 2016-2017.

A teatro con Eduardo, d'E. De Filippo. Teatre Lliure 2016

CrecEnUnSoldéu / Dona no reeducable, de S. Massini. Teatre Lliure 2015.

El rei Lear, de W. Shakespeare. Teatre Lliure 2015.

Love for Shakespeare. Teatre Lliure 2014.

Finale di partita, de Samuel Beckett. Napoli Teatro Festival 2014.

El caballero de Olmedo, de F. Lope de Vega. Teatro Pavón – Teatre Lliure 2014.

Recordant la Fedra. Teatre Lliure 2013.

Els feréstecs, de C. Goldoni. Teatre Lliure 2013.

La casa cremada, d'A. Strindberg. (lectura dramatitzada). Teatre Lliure. 2013.

Blackbird, de D. Harrower. Teatre Lliure. 2013.

Quitt, de P. Handke. Teatre Lliure – CDN 2012.

La casa di Bernarda Alba, de F. García Lorca. Napoli Festival Teatro Italia 2011.

Blackbird, de D. Harrower. Piccolo Teatro di Milano 2011.

últimes direccions escèniques d'òpera

Il prigionero / Suor Angelica, de L. Dallapiccola / G. Puccini. Teatro Real, 2012 - Gran Teatre del Liceu 2014.

La Donna del lago, de G. Rossini. Opera Paris 2010 / Teatro alla Scala Milano 2011.

Manon Lescaut, de G. Puccini. Opera Lyon 2009.

Château Margaux i *La viejecita*, de M. Fernandez Caballero. Teatro Arriaga 2009.

Tristan und Isolde, de R. Wagner. Teatro Real Madrid 2008.

Les noces de Figaro, de W.A. Mozart. Gran Teatre del Liceu 2008 / 2012.

guardons recents

Premi Internacional Terenci Moix per la seva trajectòria en les arts escèniques, 2013.

Premi Butaca a la Millor direcció per *Els feréstecs*, 2013.

Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, 2015.

Premi CERES 2015 al Millor Espectacle per *El rei Lear*.

Premi Butaca 2015 al Muntatge Teatral per *El rei Lear*.

Premi Max 2016 a la Millor adaptació per *El rei Lear*.

Premi Butaca al Millor Muntatge de Petit Format per *Dona no reeducable*, 2016.

Premi de la Crítica a la Millor Direcció per *A teatro con Eduardo*, 2016.

Premi de la Crítica al Millor Espai Escènic (compartit amb Alejandro Andújar) per *A teatro con Eduardo*, 2016.

els intèrprets

Andreu Benito

Actor eminentment de teatre, ha treballat amb Joan Ollé, Sergi Belbel, Manel Dueso, Mario Gas, Antonio Simón, Lluís Pasqual, Magda Puyo, Georges Lavaudant, Àlex Rigola, Ramon Simó, Xicu Masó, Rafel Duran, Carlota Subirós, Jordi Prat i Coll, Àlex Rigola i Pau Miró, entre altres.

D'entre els seus últims muntatges destaquem *Les darreres paraules*, de Carme Riera, dir. Rafel Duran; *Vània*, d'Anton Txékhov, versió Lliure i direcció Àlex Rigola; *L'ànec salvatge*, de Henrik Ibsen, dir. Julio Manrique; *En la solitud dels camps de cotó*, de Bernard-Marie Koltès, dir. Joan Ollé; *L'inframón* de Jennifer Halley, dir. Juan Carlos Martel Bayod; *Els feréstecs*, de Carlo Goldoni, dir. Lluís Pasqual; *El policia de las ratas*, de Roberto Bolaño, dir. Àlex Rigola;

En televisió ha participat en les sèries *Una història particular*, *Crònica negra*, *Cròniques de la veritat oculta* i *Polseres vermelles*, i en les tvmovies *Quin curs el meu tercer!*, *Terra Baixa* i *Valèria*, entre altres. En cinema a rodat amb Pere Portabella a *Pont de Varsòvia*.

Roger Coma

Graduat en art dramàtic per l'Institut del Teatre de Barcelona. Debuta en teatre el 1999 amb *La cita*, de Lluïsa Cunillé, dir. Xavier Albertí, i des de llavors ha treballat en els espectacles *Tot esperant Godot*, de Samuel Beckett; *La vida es sueño*, de Calderón de la Barca, dir. Calixto Bieito; *Bodas de sangre*, de Federico García Lorca, dir. Ferran Madico; *Fedra-Hipòlit*, dir. Magda Puyo; *Troilus i Cressida*, a partir de W. Shakespeare, dir. Xavier Albertí; *Somriure d'elefant*, de Pau Miró; *En qualquier otra parte*, d'Àlex Mañas; *La festa*, de Jordi Prat i Coll; *Tres dones i un llop*, de Javier Daulte, dir. Carol López; *Celebració*, de Harold Pinter, dir. Lluís Pasqual; *El mercader de Venècia*, de W. Shakespeare, dir. Rafel Duran. Recentment destaquem la seva participació en *L'electe*, de Ramon Madaula, dir. Jordi Casanovas.

En televisió, ha participat en nombroses sèries i tvmovies, de les quals destaquem *Les molèsties*, *El crack*, *Seis hermanas*, *Amar en tiempos revueltos*, *Polònia* i *Pop Ràpid*, a més de *Les coses grans*, de la qual és també autor i director. En cinema, ha treballat amb Ventura Pons (*A la deriva*); Yannis Smaragdis (*El Greco*); Judith Colell (*53 días de invierno*) i Manuel Hueriga (*Salvador (Puig Antic)*), entre d'altres.

Joan Sureda

Debuta en teatre el 2006 amb *Seguretat virtual*, dirigit per Martí Torras i Sonia Camacho. Des de llavors, ha treballat en els espectacles *La llegenda de Sant Jordi* i *Un Nadal improvisat*, dir. Sònia Camacho; *La importància de ser Frank*, d'Oscar Wilde, dir. Joan Ribas.; *La senyoreta Júlia*, d'August Strindberg, dir. Joan Ribas; *Salvem les balenes... i el meu matrimoni què?*, d'Ivan Campillo; *LabCanal: Argelès sur Mer*, d'Àlex Rigola; *El biògraf*, de Marc Angelet; *Dòria*, d'Ivan Campillo, dir. Teresa Devant; *Tu digues que l'estimes*, d'Ivan Campillo; *La sal*, d'Eva Hibernia, dir. Cristina Lügstenmann; *Desig Jam*, de Noemí Carrasco, Marc Guevara, Marta Solé, Nan Vidal, Alberto Ramos, Niclas Johansen, Joan Yago i Jumon Erra, dir. Neil LaBute; *L'onada*, d'Ignacio García May, dir. Marc Montserrat-Drukker; *Auca del Born*, de Jordi Casanovas; *Només un anunci*, d'Albert Ramos, dir. Carles Mallol, i *La dama de les camèlies*, d'Alexandre Dumas, dir. Hermann Bonnín. Darrerament ha participat en *El rei Lear*, de William Shakespeare, dir. Lluís Pasqual; *Amores minúsculos*, d'Alfonso Casas, dir. Iñaki Nieto, i en *La rebel·lia possible*, de Javier G. Yagüe i Luis García Araus, dir. José Sánchez Orosa.

En televisió ha col·laborat en les sèries *Àrtic* i *La Riera*, i també ha treballat en el rodatge d'alguns curts cinematogràfics.

Emma Vilarasau

Actriu d'extensa trajectòria en l'escena catalana. Ha estat guardonada amb la Creu de Sant Jordi l'any 2015 i el Premi Nacional de Cultura 2017, atorgats pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA).

Va debutar als escenaris l'any 1982, al Teatre Lliure, amb *Mort, dimoni i carn*, de Maria Aurèlia Capmany, dirigida per Carme Portaceli. Al Lliure va treballar durant un llarg període sota les ordres de Fabià Puigserver, Lluís Pasqual, Pere Planella, Carme Portaceli i Xicu Masó. El 1990 es posa per primer cop sota la direcció de Sergi Belbel a *Tàlem*, de Sergi Belbel. Posteriorment repetirà a les seves ordres a *El criptograma* de David Mamet (Premi de la Crítica Teatral de Barcelona 1998/99); *L'habitació del nen*, de Josep M. Benet i Jornet (premi Els millors de la Ciutat de Tarragona 2003 a la millor interpretació femenina); *Agost*, de Tracy Letts (2010/11); *Els dies feliços*, de Samuel Beckett (2014); i *Fedra*, de Jean Racine (2015).

Destaquem, entre altres, la seva participació en *Un tramvia anomenat desig* de Tennessee Williams, dir. Manuel Dueso (2000); *Les tres germanes* d'A. Txékhov, dir. Ariel García Valdés (Premi Teatre BCN 2004/05 a la millor actriu); *Un matrimoni de Boston*, de David Mamet, dir. Josep M. Mestres (2005); *La infanticida* de Víctor Català, dir. Josep M. Mestres (2009); *Desclassificats*, de Pere Riera (2011, i premi a Millor actriu del World Fest -Houston International

Film Festival de 2013 per l'adaptació cinematogràfica); *Qui té por de Virgina Woolf?* d'Edward Albee, dir. Daniel Veronese (2011); *Barcelona*, de Pere Riera (Premi Max 2014 a la millor actriu de teatre i Premi Butaca 2013); *Victòria*, de Pau Miró (2016); *Infàmia*, de Pere Riera (2016); *Un tret al cap*, de Pau Miró (2017), i *Si mireu el vent d'on ve*, de Nell Leyshon, dir. Fernando Bernués (2018).

Ha treballat llargament en televisió, en sèries com *Mirall trencat*, *Un lugar en el mundo*, *Majoria absoluta* o *Ventdelplà*. En cinema, destaquem *La fossa*, de Pere Vilà; *Els nens salvatges*, de Patricia Ferreira; *Cruzando el límite*, de Xavi Giménez.